

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК LVIII Ч. 265. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-ГО ЛИСТОПАДА 1950.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 265. JERSEY CITY AND NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 14, 1950 VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЗБІЛЬШЕНІ ВПЛИВИ РЕСПУБЛІКАНЦІВ НА ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ

Вашингтон, 12 листопада. — Одним з наслідків збільшеної республіканської репрезентації в Конгресі після останніх виборів будуть збільшені впливи цієї партії в сенаті на закордонну політику Злучених Держав. Це має виявитися в такій спосіб, що в сенатській комісії закордонних відносин більшість республіканців має бути збільшена з п'ятих членів до шістьох і, як заповідають, президент має на це погодитися з уваги, що за найновішими обрахунками в сенаті буде засідати 49 демократів і 47 республіканців.

Щодо настрою през. Трумана після виборів, то він уже погодився з фактом, що вибори випали не по його сподіванням. Це пізнати з того, що після його повороту з поїздки в Чесапек він виглядав зрівноваженим. Зрівноваження має бути впливом його примирення з обставинами і з відношенням партійних сил після виборів. Кажуть, що през. Труман згідний погодитися з республіканцями в закордонній політиці, однак в справах внутрішньої політики він далі буде обстоювати переведення суспільних реформ.

ВИКЛАДЕННЯ ПОХОРОН ДРУГОГО „НЕВІДОМОГО ВОЯКА“

Вашингтон. — Департамент оборони відіслав на неозначений час виконання плану для перенесення тілних останків якогось „Невідомого Вояка“ з другої світової війни на Національний Цвинтар в Арлінгтон, під Вашингтоном. Це мало статися в травні наступного року. Департамент оборони виявив, що похорон відбувається в майбутності за попереднім належним повідомленням. Якби були мотиви такого відкладення, не сказано. Можливо, що хочуть узяти до уваги тіло вояка, погубного в Кореї.

ЛІКАРКА СХОПИЛА ДИТИНУ ДЛЯ ЗИСКУ

Санта Фі, у стеїт Нью Мексик. — Визнана лікарка, д-р Нансі Кампбелл, яка спеціалізувалася в положенні, захопила дев'ятирічну дитину, Ліду Стамма, щоб дістати від її батьків окуп в сумі \$20,000 на заплата своїх довгів. Ліда це донька багатого будівельного підприємця Аллена Стамма. Д-р Кампбелл викрала її в п'ятницю, коли обоє батьків були поза домом. Дитина сказала, що бере її до її матері, яка ніби то поїхала на партію карт. У домі Стамма залишила записку, де батько має відібрати дитину за окупом. Батько після повороту повідомив поліцію і коли передавав бажану суму гроша, поліція й Еф Бі Ай приловили д-ра Кампбелл. Вона мала знамениту репутацію й тому її злочин викликав загальне здивування. Її професійні товариші твердять, що вона зійшла з ума. Стейт Нью Мексик передбачує кару смерті за схоплення дитини. Ліду направили в здоровому стані в авті, тільки задурману якоюсь ліком.

ГЕНРІ ВОЛЕС ЗА ШВИДКЕ ОЗБРОЄННЯ АМЕРИКИ

Нью Йорк. — Генрі Волес, який як кандидат на президента ЗДА з уповноваження Прогресивної партії кандидував на президента Злучених Держав в 1948 р. і мав підтримку комуністів, тепер зреформував свої погляди щодо відношення до Росії до такої міри, що в нещодавно видав заяву за збільшення збройної сили Америки „так швидко, як це тільки можливо“, доки Росія й Червоний Китай не дадуть доказів, що вони справді мають на увазі мир, а не тільки саму пропаганду. Волес зрезигнував

В АМЕРИЦІ

● Студент атлетики Вінсент Руді з університету Нью Йорк, використав свою силу й справність на виконання грібникових „віджим“ мешканцям з дахів. Поліція ж, що вартість викрадених ним речей становить до 100,000 доларів.

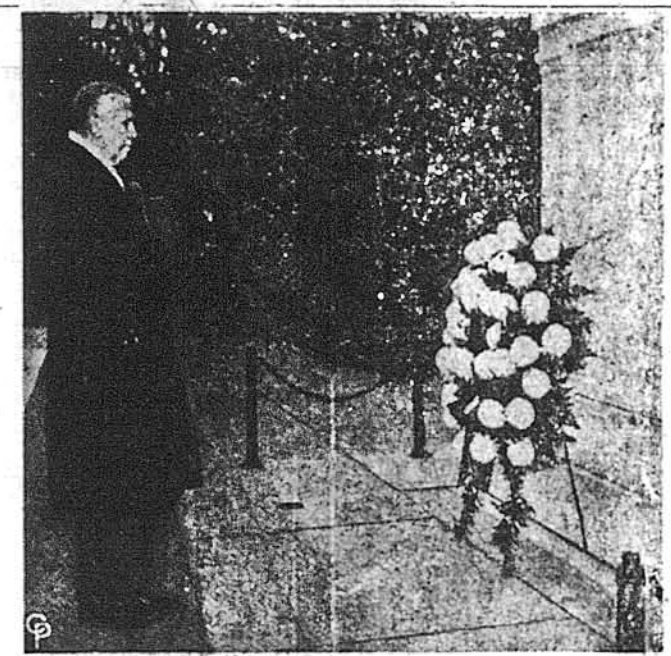
● Найвищий успіх від 1934 р. при виборах в „непрезидентські“ році отримала Республіканська партія саме тепер. Не зважаючи на це, республіканці заповідають перемогу при найближчих президентських виборах.

● Немає вже представників малих партій в Конгресі. Останнім таким конгресменом був Вільям Маркантино з Американської Партії Праці в Нью Йорку. Тепер є один незалежний, Фрейзер Рімс, старенький адвокат з Толіто, в стеїт Огайо.

Захід починає розуміти, що найбільшим ворогом людства є Москва, незалежно від режиму

ЧЕРГОВИЙ ТВЕРЕЗИЙ ГОЛОС АНГЛІЙСЬКОГО ЗНАВЦЯ РОСІЙ І СХІДНОЇ ЄВРОПИ. Нью Йорк, 13. листопада. — Після замітного голосу відомого публіциста В. П. Симса в ньюйорському „Ворлд Телеграм енд Сан“ з минулої п'ятниці про те, що не Китай і ніхто інший тільки Москва є найбільшим ворогом людства, на цю саму тему висловив в неділю Нью Йорк Таймс ще більш ясні і прецизні думки відомий англійський журналіст і знавець східно-європейських справ, колишній член британської військової місії в Москві під час другої світової війни — Едвард Кренкшо. — Автор твердить, що „200 мільйонів народу в Совєтському Союзі в жадному разі не всі є росіяни, але всі заті походять виключно від росіян, великоросів, нащадків давніх москвинів, що впродовж століть колонізували величезні євразійські простори від Варшави до Паціфіку“.

Автор дає докази, що зміна режимів не зміняє справжнього характеру росіян і їх імперії, що завжди залишається такою самою імперіалістичною і агресивною на зовні та невідлучною всередині. Він в далішому пригадує становища українців і білорусинів під час другої світової війни, які „втіали німецькі армії як визвольників, аж доки німці не виявили ще гіршої поведінки як москвини“. Але це може послужити доказом, що пропаговане „братерство народів СРСР є тільки фікцією“ та що національні окремішності цих народів є „тепер важливим джерелом слабкості СРСР, актуальної і потенційної“. Стверджуючи, що більшовизм є виключно продуктом російського народу і російської землі, автор рекомендує теж відповідні політичні висновки для Заходу.

ГЕН. МАРШАЛ П. ПОКЛОНІ ПЕРЕД ПАМ'ЯТТЮ ГЕРОІВ. Секретар оборони стоїть в задній плані пам'ятником Незвідомого Вояка на Національному Цвинтарі Арлінгтон, перед яким зложено вінок від президента Трумана. В своїй промові з нагоди Дня Перемги ген. Маршал заявив, що „в цьому році ми вшануємо пам'ять вже тисяч нових Героїв, що віддають своє життя в Кореї“.

СЕКРЕТАР ФЛОТИ ВИЇЗДИТЬ НА ІНСПЕКЦІЮ НА ДАЛЕКИЙ СХІД

Вашингтон. — Секретар воєнної флоти, Франсис П. Метюз, виїздить з Вашингтону на Тихий океан і на Далекі Схід для перевірки тамошніх відносин і на конференцію з ген. Доклессом МекАртуром. Він відвідає Перл Гарбор, остров Гвам, Філіппіни, Окінаву і Токіо в подорожі на Схід, а опісля повернеться через Алеутські острови й Аляску. Команда флоти каже, що Метюз відбуде конференції не тільки з ген. МекАртуром але й з іншими командантами Злучених Держав в різних постах на Тихому океані. Інспекційна подорож має тривати 20 днів.

УСПІШНЕ ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк, 13. листопада. — Вчорашньої неділі українська громада Нью Йорку вшанувала

ВІДБУЛАСЯ ДЕВ'ЯТА КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА ПЕРЕВІБРАНА ГОЛОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЇ. — НАСТУПНА КОНВЕНЦІЯ В ДІТРОЙТІ.

Філадельфія, 13. листопада. Минулої суботи і неділі, дня 11 і 12. листопада, відбулася тут в приміщеннях готелю Ворвик дев'ята з черги конвенція Союзу Українок Америки, що стояла під знаком 25-ліття цієї організації. В Конвенції взяло участь около 50 управнених делегатів і відвідувачів гостей.

Відкриття Конвенції відкрила коротким словом п-ні Олена Лотоцька, голова організації. Довгий привіт виголосила сеньорка українського жіночого руху, голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, п-ні Олена Кисілевська, що приїхала з Оттави, з Канади. Обидві бесідниці, вітаючи присутніх згадували заслуги й дотеперішню працю Союзу Українок Америки, зокрема про його ініціативу в створенні Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, та про значення і завдання Союзу Українок Америки в нашому суспільному житті, зокрема в теперішню рішальну подію.

Президія Конвенції Предсидницею конвенції вибрано Анну Бодак з Брукліна, Івану Бендаль і Анну Прокопович заступницями, а Івану Роканковську і Олександру Давидович секретарками в українській мові, а п-ні Бендаль

річницю Листопадового Зриву успішним Святком, що відбулося в залі Вашингтон Ірвінг Гай Скул, битком набитий публікою. На програму Свята склалися дві доповіді: отамана УСС Никифора Гіряка в українській мові та ади. Михайла Пізняка в англійській мові. Обидві доповіді були незвичайно змістові і їх, головню доповідь М. Пізняка, публіка багато разів переривала ентузіастичними окликами. Так само успішні були рецитатції Лідії Крушельницької і Йосипа Гіряка. На концертну частину програми скандували виступи ансамблю кландуристів під проводом С. Ганушевського і Хору „Думка“ під управою нового диригента І. Соневицького, та солістки-сопрано О. Тросянської, який на фортепіані акомпанювала Ольга Дмитрів. Свято, відкрите головою Об'єднаного Комітету, ади. П. Гаврилюком, започаткувала американським гімном Марія Боднар. Імпреду закінчено українським національним гімном.

НОВА ГОЛОВА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Олена Лотоцька — голова; місто голови: Антоніна Кульчицька, Катерина Пелешок, п-ні Прокопович, Олена Мураль, Олена Доклесс і п-ні Біленька-Сидоняк; — Катерина Ярш — рекордова секретарка; Степанія Пушкар — фінансова секретарка; Марія Бабяк — касирка; Контрольна Комісія: Марія Марусевич, Павліна Панамаренко та Петро Федюк; Цецилія Гарденік — пресова референтка; Іванна Бендаль — організаційна референтка а Марія Голова — референтка стипендійна.

АЛІАНТИ В КОРЕЇ ЗНОВУ В НАСТУПІ

ВОРОГ ПРОДОВЖУЄ ПЕРЕКИДУВАТИ ПІДКРИПЛЕННЯ В ЛЮДЯХ І ЗБРОЇ З МАНДЖУРІЇ

Токіо, 13. листопада. — Сили Об'єднаних Націй в Кореї продовжують свій наступ на цілому фронті Північної Кореї, відбивши спроби ворожого протинаступу в суботу вночі і в неділю рано. Здобуто деякий новий терен та відібрано давній, що його було залишено зі стратегічних мотивів попереднього дня. В загальному фронт знову стабілізується та є майже нерухоми, як ворог продовжує одержувати масові підкріплення в людях і зброї з Манджурії, під постійними атаками альянської авіації. Деякий тереновий успіх мали головню з'єднання Першої Кавалерійської Дивізії на критично-західному секторі фронту та відділи Морської Піхоти, що продовжують наступ на центральному фронті на резервуар Чангджін на манджурському кордоні. Комуністичні китайські і північно-кореїські війська, натомість, наступали на зайнятому південно-кореїськими військами правому крилі західної фронтової лінії, здобувши місто Сокчон. Про спроби ворожого протинаступу повідомляється теж зі східної ділянки фронту, де південно-кореїські війська переправились через ріку Мйонганг в двох місцях біля Чунгюанг і є там у віддаленні ще тільки около 30 миль від корейсько-совєтського кордону. В протинаступі ворог мав відперти корейців около п'яти миль назад. В повідомленнях розвідки стверджується, що ворог почав масову концентрацію військ і воєнного матеріалу головню на західному секторі фронту, напівніч від здобутої альянтами комуністичної столиці Пхонгян. В цьому секторі ворог мав би вже зосередити дев'ять дивізій, три к-

тайські і шість північно-кореїських, проти яких стоїть три американські і чотири південно-кореїські дивізії. Три до п'яти ворожих дивізій мали б бути на вразливому на можливість пролому правому крилі західної фронтової лінії. Сильні з'єднання всіх родів альянської авіації, включно зі суперфортецями і ракетними літаками, продовжують бомбардувати комуністичні полуння з Манджурії. З'єднання ракетних літаків розбило вчора один ворожий конвой, який тільки був переправився через ріку Ялу на корейську територію. Місто Сінуджу на манджурському кордоні, що правило за тимчасову комуно-кореїську столицю, було „вирадироване“ повторними атаками альянської авіації і практично зрівняне зі землею і перестало існувати. На чергу приходять інші місцевості, головню ті, що мають комуністично-вузлове значення. Вижасі, з багатьох секторів альянського запліла повідомляється про скріплену комуно-партизанську активність. Стверджується, що цей загрози початково не доцільовано. Проти партизанів бореться одна американська і одна південно-кореїська дивізія.

● Число вбитих американських воїнів в Кореїській війні до 4. листопада становить 4,655. Пропавших 4,283, усіх жертв 28,235.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ВІДНІВ ЗАПРОШЕННЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Лейк Соксес, 13. листопада. Уряд комуністичного Китаю відкинув вчора запрошення Об'єднаних Націй щодо вислання делегатів, яка відповіла в Раді Безпеки на обвинувачення в справі китайської інтервенції у війні в Кореї. Натомість він прийняв попереднє запрошення до з'ясування в справі Формози. Комуно-китайський міністер закордонних справ повідомив вчора генеральний секретаріат О. Н., що до Лейк

Соксес виїжджас делегация з 9 осіб, яка не відповідатиме на заклики в справі інтервенції в Кореї, натомість „готова дискутувати“ далеко-східні справи під власним кутом видження, іменню „американської агресії“ в Кореї і на Формозі. Американський представник в Раді Безпеки заявив, що це повідомлення тільки скріплює американське становище, щоби Рада без проволочки обговорила справу китайської інтервенції, яка є на порядку дня.

АРХІЄПІСКОП СТЕПІНАЧ УЗЛЕЖНЮЄ СВОЮ ДОЛЮ ВІД ВАТИКАНУ

Загреб, Югославія, 12. листопада. — Засуджений на ув'язнення за воєнні злочини архієпископ Степінач заявив вчора кореспондентові Н. П. Таймсу, С. Л. Солцбергеру, що йому цілком не залежить на його власній долі, та що він її узалежнює виключно від бажань Апо-

В СВІТІ

● Західні альянти в Німеччині відкинули німецьку пропозицію на фабрикації в тій країні малої автоматичної зброї.

● Британський уряд, відмовившись відзволу від цілого ряду комуністичних діячів, заставив Комінформ зрезигнувати зі заповідження „Конгресу Миру“ в Англії, хоча його формально не заборонив.

● Франція готова взяти участь в нових розмовах чотирьох великих держав, але насамперед домагастся від Совєтського Союзу „практичного виявлення доброї волі“ — заявив міністер закордонних справ Шуман.

● У зв'язку з перекидуванням маси комуно-китайських військ на північ та у зв'язку з китайською інтервенцією у війні в Кореї, загроза комуністичного напад на Формозу під ко пору практично перестала існувати — стверджується в поінформованих військових колах.

● До зміни на постах головнокомандуючого єгипетської армії та її шефа штабу дійшло на глі внутрішньо-красних непорозуміння.

● Югославський уряд почав гостру кампанію проти об'єднуваного совєтського „походу за мир“, проти ставляючи йому свою власну концепцію миру.

● Націоналістичні партизани на комуно-китайському континенті здобули від комуністів два міста недалеко Шанхаю.

